

Armén celebrerar

av Tommy Jeppsson

TITEL:

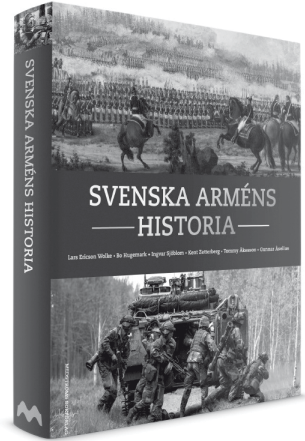
Svenska Arméns Historia

FÖRFATTARE:

Lars Ericson Wolke, Bo Hugemark, Ingvar Sjöblom, Kent Zetterberg, Tommy Åkesson, Gunnar Åselius

FÖRLAG:

Medströms Bokförlag 2023

UNDER INNEVARANDE ÅR kan den svenska armén se tillbaka på en sammanhängande verksamhet som innefattar ett halvt årtusende. Arméns födelseår räknas således från 1523, från vilket årtal Gustav Wasa inledde sin tid som regent. En femhundraårig historia innebär händelser som politiskt varit omvälvande liksom att det från ett militärt och arméperspektiv likaledes skett en kontinuerlig förändringsprocess avseende försvarsgrenens organisation, utbildningsformer, beväpning och uppträdande på stridsfältet.

Samtidigt existerar ett antal konstanter vilka arméchefen lyfter fram i sitt förord. En konstant utgör soldaten som är fundamentet och ska kunna verka under strid i komplexa miljöer vars konsekvens är höga krav på ledarskapet, från lägsta till högsta nivå. En annan konstant utgörs av förändringar, vilka är något ständigt pågående, vilkas intensitet avhänger av yttre såväl som inre påverkansfaktorer. Nära kopplat till förändringar är den ständigt närvarande påverkansfaktorn i form av arvet avseende doktrin, taktik och materiel, vars konsekvens

avser det materiella förbandsinnehållet genom århundradena resulterat i vad som internationellt i vår tid brukar anges som en "high-low mix".

Att famna en så lång tidsperiod som femhundra år med inflytelser inom nämnda utvecklingsområden handlar om förmågan att kunna fokusera på kärnfrågorna. Inte helt enkelt och tillika exponerat för divergerande uppfattningar vilket också vid något (-ra?) tillfälle (-n) kommit till uttryck avseende här anmäld bok. Därmed implicit även uttryckt att det krävs författare som har ett helhetligt perspektiv på ämnet. Utifrån denne recensents uppfattning är det kravet väl tillgodosett.

Vår svenska armé har spelat en viktig roll i landets historia. De många krigen har tydligt påvisat att krig avgörs till lands. Detta eftersom det är här som människorna lever, bor och arbetar och det är här som produktionsresurserna finns. För att nå ett avgörande krävs att arméstridskrafternas insatser stöds av marin- och flygstidskrafterna. Eftersom den svenska armén har haft och har en folk-

lig förankring är den en del av vårt nationella kulturarv och har betytt mycket för utvecklingen i lokalsamhället liksom också mera helhetligt nationellt.

Boken klargör för läsaren nödvändigheten av ett militärt försvar där armén utgör en omistlig komponent, det gällde för dåtid liksom att det gäller för nutid liksom för framtiden. Detta oaktat en svensk historia som visar på nationell uppgång under 1600-talet mot en regional stormaktsroll till en roll, successivt mera avpassad landets geostrategiska, materiella och demografiska förutsättningar.

Författarsextetten Lars Ericson Wolke, Bo Hugemark, Kent Zetterberg, Gunnar Åselius, Tommy Åkesson och Ingvar Sjöblom har samtliga såväl breda som djupa historiska liksom krigshistoriska kunskaper. De centrala utvecklingsdragen i respektive tidsepok är väl belysta. Skeendena som belyses i boken innefattar varierande grader av dramatik, men oaktat grad och art av dessa handlingar det om en obruten serie av utmaningar.

Av de utmaningar som våra föregångare ställdes inför kan också de som i vår tid är

verksamma inom armén lära. Hur landet åstadkommer en volymmässig utökning av markstridskrafterna finns belysande exempel från såväl första som andra världskriget. Upprepade gånger genom historien har det påvisats att numerär avseende förband, av vilket följer personell dito, är en kvalitet i sig, vilket dock förutsätter att samma numerär är väl utbildad och har en trovärdig teknologisk nivå vilken även innehåller några ”spetsystem”. Något som med övertydlighet påvisas av den ukrainska armén i dess pågående försvarskamp.

Förutom saklig och språklig korrekthet, förväntas en jubileumsbok vara layoutmässigt tilltalande med noggrant utvalda illustrationer. Här anmäld bok får anses uppfylla dessa förväntningar från läsekretsen mycket väl. Textens budskap förstärks av utmärkta bilder från respektive epok. Författarna och Medströms förlag är värda att elogeras.

Recensenten är överstelöjtnant, ledamot av KKrVA och redaktör för dess Handlingar och Tidskrift.